

ЗВОРУШЛИВА ЕКРАНІЗАЦІЯ

© Stine Hellmann

Джоджо Мойєс — англійська романістка, журналістка, одна з небагатьох письменниць, яка двічі здобула премію Асоціації любовних романістів у номінації «Любовний роман року», володарка нагороди «Книга року» від *Galaxy Book Award*. Її зворушливі історії кохання посідають перші позиції у списках бестселерів «The New York Times», їх перекладено багатьма мовами світу.

«Підштовхуй себе. Не засиджуйся». Саме цього паралізований Вілл учить Луїзу, свою молоду доглядальницю. Вона мешкає з батьками, знає напевне, скільки кроків від зупинки до її будинку, але навіть не уявляє, як воно — жити на повну. А він, після жахливої аварії прикутий до інвалідного візка, цілком утратив сенс життя, сховавши всі почуття під маскою збайдужилого циніка... Такими вони були до зустрічі одне з одним. Але головне — якими стали! «Живи на повну. Просто живи».

*Сильна історія про кохання, досвід та вміння відпускати.
Майстерно вибудована... Читається в ритмі серця!*

The Daily Mail

bookclub.ua

ISBN 978-617-12-9299-4

9 786171 292994

ДЖОДЖО
МОЙЄС
До зустрічі
з тобою

ДЖОДЖО МОЙЄС

До зустрічі з тобою

Історія кохання, що підкорила
понад 20 мільйонів сердець.
Amazon

КСД

ДЖОДЖО
МОЙЕС

JOJO MOYES

Me
before
you

A NOVEL

ДЖОДЖО
МОЙЄС

До
зустрічі
З ТОБОЮ

РОМАН

ХАРКІВ **КСД**
2022

УДК 821.111
М74

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Moyes J. *Me Before You : A Novel* / Jojo Moyes. — London :
Penguin Books, 2012. — 496 p.

Переклад з англійської *Надії Хаєцької*

Дизайнер обкладинки *Анастасія Попова*

ISBN 978-617-12-9299-4
ISBN 978-0-718-15783-8 (англ.)

- © Jojo's Mojo Ltd, 2012
- © Depositphotos.com / inco-
mible, обкладинка, 2022
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», видан-
ня українською мовою, 2022
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», пере-
клад, 2016
- © Книжковий Клуб «Клуб Сі-
мейного Дозвілля», худож-
не оформлення, 2022

Чарлі з любов'ю

Пролог

2007

К оли він вийшов з ванної, вона вже прокинулась і, спершись на подушки, гортала туристичні брошури, що лежали поруч. Одягнена в одну з його футболок, вона схилила набік голову. Довгі скуйовджені пасма ліниво спадали на ліжко, нагадуючи йому про попередню ніч. Отак стояв він і, витираючи рушником волосся, насолоджувався короткочасним спогадуванням.

Та ось вона відводить очі від читання й супиться. Літа її, можливо, не ті вже, щоб так поводитись, однак почали вони зустрічатися геть недавно, тому все це ще видається милим.

— Невже нам і справді треба дертися в гори чи виснути над проваллями? Це наша перша спільна повноцінна відпустка, а тут немає жодної поїздки, у якій не потрібно було б кидатися звідкись чи — вона вдає, що її сіпнуло, — носити фліс.

Потому кидає буклети на ліжко, випростує над головою руки й хрипким від безсонних годин минулої ночі голосом каже:

— А як щодо розкішного SPA-центру на Балі? Лежали б собі любісінько на пісочку та пустували, розслаблялися б ночами довгими.

— Такий відпочинок не про мене. Мені потрібно щось робити.

— Наприклад, стрибати з літака.

— Не критикуй, допоки сама не спробуєш.

Вона кривиться.

— Якщо ти не проти, я ще покритикую.

Злегка волога сорочка пристає до його шкіри. Він про- водить гребінцем по волоссю і вмикає мобільник: на ма- ленький екран одразу вискакує список повідомлень.

— Гаразд, — каже він. — Мушу йти. А ти поснідай.

Він нахилиється над ліжком, щоб поцілувати її. Від неї віє теплом, парфумами й відвертою сексуальністю. Він вдихає аромат волосся на її потилиці й на мить збивається з дум- ки, коли вона обхоплює руками його шию та тягне в ліжко.

— Ми все ще кудись їдемо на ці вихідні?

Він неохоче вивільняється.

— Все залежить від тієї угоди. А там поки що не зовсім ясно. Я й досі ще можу поїхати до Нью-Йорка. Так чи інакше у четвер ми з тобою десь повечеряємо, еге? Ви- бір ресторану за тобою. — Він тягнеться по свою шкіряну мотоциклетну форму, що висить на дверях.

Вона звужує очі.

— Вечеря. З містером Блекберрі¹ чи без нього?

— Що?

— У товаристві містера Блекберрі я почувуюсь зай- вою. — Вона копилить губки. — Таке відчуття, немовби існує хтось третій, хто претендує на твою увагу.

---

¹ *BlackBerry* — марка телефона. (Тут і далі прим. пер.)

— Я увімкну беззвучний режим.

— Вілле Трейнор! — скрикнула вона. — Ти ж маєш його хоч іноді вимикати!

— Я вимкнув його минулої ночі, хіба ні?

— Бо я добряче натиснула на тебе.

Він усміхається:

— Он як ти це називаєш тепер, — і натягує шкіряні штани. Нарешті Лісса втрачає владу над його уявою. Він перекидає через руку мотоциклетну куртку й, пославши їй повітряний поцілунок, виходить з кімнати.

На його «блекберрі» двадцять два повідомлення, найперше з яких надійшло о 3 год. 42 хв. з Нью-Йорка. Якась правова проблема. Він спускається на підземну автостоянку, намагаючись ознайомитися з нічними новинами.

— Доброго ранку, містере Трейнор!

Охоронець виходить зі своєї кабінки, яку облаштовано так, неначеб стояла вона десь надворі серед усілякої погоди. Вілл за звичкою зводить очі на систему відеонагляду, розглядається на лискучі бампери автомобілів вартістю 60 тисяч фунтів, які ніколи не брудняться, й укотре запитує себе подумки, що робить він тутечки від самого рання.

Відтак одягає шкіряну куртку.

— Як там надворі, Міку?

— Жахливо. Лле як з відра.

Вілл зупиняється.

— Он як. Погода не для мого байка?

Мік хитає головою.

— Ні, сер. Хіба що він у вас на надувних подушках. Або ж ви шукаєте смерті.

Вілл дивиться на свого мотоцикла, тоді знімає рукавиці. Хоч би що про нього думала Лісса, він не той чоловік, який зайвий раз ризикує. Потому відмикає багажник мотоцикла, кладе туди рукавиці, замикає його й кидає Мікові ключі. Той легко ловить їх однією рукою.

— Просунь під мої двері, гаразд?

— Без проблем. Викликати вам таксі?

— Та ні. Обидва змокнемо.

Натисканням кнопки охоронець відсовує автоматичну решітку, й Вілл виходить надвір, піднімаючи руку на знак подяки. Надворі ще темно, гримить, а Центральним Лондоном вже повільно тягнуться валки автівок, дарма що немає ще й пів на восьму. Вілл піднімає комір і прямує вулицею до переходу, де легше впіймати таксі. На дорогах калюжі, сірими полісками виграє дзеркальний тротуар.

Забачивши людей у костюмах на краю тротуару, він роздратовано мугикає: «І відколи це весь Лондон почав прокидатись так рано?» Кожен тієї миті міг думати те саме.

Вілл дивиться, де краще стати, аж раптом дзвонить його мобільник. Це Руперт.

— Я вже в дорозі. Намагаюсь таксі зловити.

По той бік дороги він уздріває таксівку з помаранчевим вогником, вона наближається. Вілл прямує до неї, сподіваючись, що більше її ніхто не помітив. Повз мчить автобус, за ним вищить гальмами вантажівка, приглушуючи Рупертові слова.

— Не чую тебе, Рупе. — Вілл намагається перекричати дорожній шум. — Повтори ще раз. — Затримавшись

на мить на острівку безпеки, поки повз нього потоком плинуть машини, він бачить тьмяне помаранчеве світло й піднімає вільну руку, сподіваючись, що таксист розгледить його крізь зливу.

— Зателефонуй Джеффові в Нью-Йорк. Він ще не лягав, чекає на тебе. Ми намагалися зв'язатися з тобою вночі.

— А що там?

— Юридична перепона. Два пункти в розділі їм не підходять. Підписи... документи...

Голос у телефоні заглушає шипіння шин на вологій дорозі якогось авта.

— Я не розчув.

Водій таксі помітив його. Машина поволі гальмує, піднявши стовп води в калюжі, та зупиняється на протилежному боці дороги. Трохи далі від себе він помічає чоловіка, який розчаровано сповільнює свій біг, збагнувши, що Вілл дістанеться до автівки раніше. Він відчуває невеличкий тріумф.

— Слухай, нехай Келлі покладе документи на моєму столі! — кричить він. — Я буду за десять хвилин.

Швидко роззирнувшись, він пригинає голову і пробігає останні кілька кроків до таксівки. Слово «Блекфраерз»¹ вже готове злетіти з його вуст. Дощ затікає у шпарку між коміром і сорочкою. Доки Вілл добереться до офісу, змокне як хлюща, дарма що під дощем йому дорога недовга. Доведеться, певно, відправити секретарку по суху сорочку...

---

¹ Блекфраерз — район у Лондоні.

— І ми повинні дістати це, поки не почнеться перевірка, перш ніж Мартин до цього...

Лунають виск і грубий рев клаксона, Вілл здимає очі й бачить перед собою бік чорного блискучого таксі. Водій вже опускає вікно, аж ось краєм ока Вілл уздріває щось, чого не може розібрати, — воно стрімголов суне на нього. Вілл повертається і тієї самої миті усвідомлює, на чиему шляху стоїть і що шансів зійти з цього шляху немає. Пальці розтискаються, і «блекберрі» летить додолю. Вілл чує крик, неначе власний. Останнє, що він бачить, — шкіряна рукавиця, обличчя під шоломом, шок в очах чоловіка — віддзеркалення його шоку. Вибух — і все розлітається.

А далі — пуста.

Від автобусної зупинки до дому сто п'ятдесят вісім кроків, але вони можуть розтягуватися до ста вісімдесяти, якщо ви не поспішаєте. От коли ви носите, скажімо, туфлі на платформі. Або ж купили в комісійній крамниці туфлі з метеликами на носиках, які недостатньо підтримують п'яту ззаду, через що, очевидно, вони й мали таку вражаючу ціну — лише 1,99 фунта. Я повернула за рік на нашу вулицю (шістдесят вісім кроків) і вже бачила наш будинок — чотириспальневий дуплекс поруч інших три- й чотириспальневих дуплексів. Надворі стояв татків автомобіль, що означало: він ще не вийшов на роботу.

Позад мене сонце сідало за Стортфолдський замок, темні тіні від якого, мов віск, що тане, ковзали по схилу, намагаючись обігнати мене. В дитинстві ми влаштовували перестрілки нашими видовженими тінями, і вулиця тоді перетворювалася на Кораль ОК¹. Якоїсь іншої днини я могла б розказати про те, що ставалось зі мною на цьому маршруті, де татко вчив мене кататися на велосипеді без

---

¹ Кораль ОК — назва однієї з найвідоміших на Дикому Заході перестрілок.

допоміжних коліс, де місіс Доерті з перекошеною перукою пригощала нас валійськими тістечками, а одинадцятирічна Тріна просунула руку в живопліт, потривоживши осине гніздо, і ми з вереском бігли аж до самого замку.

На стежці лежав перевернутий Томасів триколісний велосипед. Зачинивши за собою хвіртку, я затягнула його під ганок і відчинила двері. Тепло вдарило мене із силою подушки безпеки. Мама постійно страждає від холоду й тримає опалення ввімкненим увесь рік. Тато завжди відчиняє вікна, скаржачись, що через неї ми збанкрутуємо. Він каже, що наші рахунки за опалення більші, ніж ВВП маленької африканської країни.

— Це ти, люба?

— Так. — Я убрала куртку на вішалку, де вона ледве помістилась серед інших курток.

— Хто саме? Лу? Тріна?

— Лу.

Я заглянула у вітальню. Тато лежав долілиць на дивані, просунувши руку так глибоко між подушкі, неначе вони повністю її поглинули. Томас, мій п'ятирічний небіж, сидів навпочіпки й пильно спостерігав за ним.

— Лего. — Тато повернувся до мене багряним від напруження обличчям. — Не розумію, навіщо робити ті клятві деталі настільки дрібними. Ти не бачила лівицю Обі-Вана Кенобі?¹

— Вона лежала на DVD-плеєрі. Здається, він поміняв Обі та Індіяні Джонсу руки.

---

¹ Обі-Ван Кенобі — вигаданий персонаж із «Зоряних війн».

— Очевидячки, тепер в Обі не буде бежевих рук. Треба знайти чорні руки.

— Я б не турбувалась про це. Хіба Дарт Вейдер не відтв'яв йому руку в другому епізоді? — Я торкнулась пальцем щоки, щоби Томас там мене поцілував.

— А де мама?

— Нагорі. А це що? Двофунтова монета!

Я скинула очима вгору, почувши саме знайомий скрип прасувальної дошки. Джозі Кларк, моя мама, ніколи не сиділа. Це було справою честі. Якось вона стояла на драбині знадвору та фарбувала вікна, вряди-годи зупиняючись, щоб помахати нам рукою, поки ми вечеряли печенею.

— Може, пошукаєш мені ту кляту руку? Він уже пів години змушує мене шукати її, а мені час збиратися на роботу.

— Ти на ніч?

— Так. Уже пів на п'яту.

Я подивилась на годинник.

— Насправді лише пів на четверту.

Він витягнув руку з-під подушки й глянув скося на годинник.

— Тоді що ти робиш удома так рано?

Я непевно хитнула головою, немовби хибно второпала запитання, й пішла на кухню.

Дідусь сидів у фотелі біля вікна, вивчаючи sudoku. Патронажна сестра сказала нам, що це добре для його концентрації, допомагає зосередитися після інсульту. Та, схоже, я була єдина, хто помічав, що квадратики всі він довільно заповнював цифрами, які спадали йому на гадку.

— Здоров, дідусю!

Він підвів голову і всміхнувся.

— Хочеш чашку чаю?

Дідусь похитав головою і трішки розтулив рота.

— Чогось холодного?

Він кивнув. Я відчинила дверці холодильника.

— Яблучного соку немає. — Яблучний сік, як я щойно згадала, був надто дорогий. — «Райбіни»?¹

Він похитав головою.

— Води?

Він кивнув і пробурмотів щось схоже на «дякую», коли я передала йому склянку.

У кімнату з величезним кошиком акуратно складеної білизни увійшла моя мама.

— Твої? — Вона розмахувала парою шарпеток.

— Напевне, Трініні.

— Я так і подумала. Дивний колір. Мабуть, пралися з татовою темно-бузковою піжамою... Ти сьогодні рано. Кудись ідеш?

— Ні. — Я налила у склянку води з-під крана та випила.

— Патрік зайде до нас пізніше? Він недавно сюди дзвонив. Ти вимкнула свого мобільника?

— Ні.

— Він казав, що намагається забронювати номер у готелі. Твій батько чув щось по телевізору про те місце. Де це тобі сподобалось? Іпсос? Каліпсос?

---

¹ «Райбіна» — безалкогольний напій на основі чорної смородини.

— Скіятос.

— Отож там. Потрібно дуже ретельно перевірити готель. Зроби це по інтернету. Вони з дідусем щось чули в обідніх новинах. Начебто половина тих недорогих пропозицій — самі будівельні майданчики, однак дізнатись про це можна лише на місці. Тату, хочеш чашечку чаю? Лу тобі не запропонувала? — Мама ввімкнула чайник, а потім подивилась на мене. Тільки тепер, схоже, вона помітила, що я нічого не говорила. — У тебе все гаразд, любя? Ти страшенно бліда.

Вона простягла руку й помацала мій лоб, наче мені було не двадцять шість, а набагато менше.

— Не думаю, що ми поїдемо відпочивати.

Мамина рука завмерла. У її погляді з'явилися ті рентгенівські промені, які я пам'ятаю ще змалечку.

— У вас із Патом виникли проблеми?

— Мамо, я...

— Я намагаюсь не втручатися, однак ви надзвичайно довго разом. Тому природно, що час від часу у вас якісь сварки. Я про те, що ми з твоїм батьком...

— Я втратила роботу.

Мій голос розітнув навислу тишу. Звуки стихли, проте слова немов застигли у маленькій кімнаті.

— Ти що?

— Від завтрього Френк закриває кав'ярню. — Я простягнула руку з трохи вологим конвертом, якого, приголомшена, стискала всю дорогу додому. Усі сто вісімдесят кроків від автобусної зупинки. — Він заплатив мені за три місяці наперед.

Той день починався так само, як і будь-який інший. Усі, кого я знаю, ненавидять ранок понеділка, та я навіть ніколи не помічала його. Мені подобалося приходити вранці у «Булочку з маслом», умикати здоровецького електричного чайника, заносити із задвірка ящики з молоком і хлібом та базікати з Френком, готуючись відчинятися.

У кав'ярні я любила задушливе тепло із запахом беко-ну, маленькі пориви прохолодного повітря, коли відчинялися й зачинялися двері, притишені гомінки відвідувачів і неодмінне Френкове радіо (так він полюбляв вимовляти це слово), яке наспівувало щось у кутку металевим голосом, коли розмови стихали. Місце не було модним: його стіни прикрашали мальбування, що зображали замок на пагорку, столи були вкриті жаростійким пластиком, а меню не мінялось відтоді, як я почала там працювати, за винятком дечого з асортименту шоколадних плиток та додавання шоколадних тістечок і мафінів до таці з глазурованими булочками.

Однак найбільш мені злюбилися клієнти. Водопровідники Кев і Анджело, які заходили майже щоранку й дражнили Френка, розпитуючи, де саме він брав м'ясо. Пані Кульбабка, яка дістала це прізвище через свою копицю сивого волосся. З понеділка по четвер вона замовляла одне яйце та смажену картоплю й сиділа тут, читала безкоштовні газети, випиваючи по дві чашки чаю. Я завжди намагалась побалакати з нею, бо припускала, що це, можливо, єдина її розмова за увесь день.

Мені подобались туристи, які заходили дорогою до замку чи поворотьма, верескливі школярі, що забігали

після школи, завсідники з офісів через дорогу та перукарки Ніна й Шері, які знали кількість калорій у кожному пункті меню «Булочки з маслом». Навіть набридливі клієнти, як ота руда жінка, власниця іграшкової крамниці, що принаймні раз на тиждень сперечалася щодо решти, не завдавали мені клопоту.

Я спостерігала, як за столами починаються й доходять краю стосунки, як розлучені передають одне одному дітей, бачила винувату полегкість батьків, які не можуть змусити себе готувати, і таємне задоволення пенсіонерів від смаженого на сніданок. Переді мною проходило все людське життя, і більшість відвідувачів перемовлялася зі мною, жартуючи, а чи завважуючи щось за чашкою гарячого чаю. Тато завсіди казав: ніколи не знати, що я можу бовкнути наступної миті, одначе в кав'ярні про це було байдуже.

Френк любив мене. За вдачею він був тишкó, і, на його думку, я оживляла це місце, була неначе барменка, але без мороки з п'яницями.

Коли ж оце пополудні, як скінчився обідній поспіх і кав'ярня на якийсь час спорожніла, Френк, витираючи руки об фартух, вийшов із-за плити й повернув невелику табличку написом «Зачинено» надвір.

— Ну-ну, Френку, я ж тобі вже казала. Додаткові послуги не входять у мінімальну заробітну платню. — Френк, як мовляв тато, був «голубий», ну точно тобі блакитний гну. Я піднесла очі.

Він не всміхався.

— Ой-ой. Я ж не насипала знову солі в цукернички?

Він крутив у руках кухонний рушник, і я ще ніколи не бачила його в такому дивному стані. На якусь мить навіть подумала, що хтось був поскарживсь на мене. А потім він жестом попрохав мене сісти.

— Пробач, Луїзо, — сказав він після того, як повідомив мене про звільнення, — я повертаюся до Австралії. Мій батько не надто добре почувається, й, здається, в замку буде власна закусточна. Така доля.

Певно, сиділа я там і справді з роззявленим ротом. Френк простягнув мені конверт і відповів на моє наступне запитання, перш ніж воно висковзнуло з моїх уст.

— Я знаю, що ми ніколи не укладали офіційний контракт чи щось схоже на те, але я хотів би подбати про тебе. Тут гроші за три наступні місяці. Ми закриваємося взавтра.

— Три місяці! — вибухнув тато, а мама сунула мені в руки чашку солодкого чаю. — Надзвичайно щедро з його боку, враховуючи те, що працювала вона як віл у тому місці останні шість років.

— Бернарде! — Мама вп'ялася в нього очима, киваючи на Томаса. Мої батьки щодня гляділи його після школи, поки Тріна не приходила з роботи.

— Чорт би його взяв! Що ж вона тепер робитиме? Він міг би попередити її раніше, ніж за один клятий день до звільнення.

— Ну... вона просто має знайти іншу роботу.

— Таж немає клятих робочих місць, Джозі. Ти знаєш це так само добре, як і я. Ми посеред чортової економічної кризи.

Мама на мить заплющила очі, а далі проказала:

— Вона розумна дівчина. У неї чудовий послужний список. Знайде собі щось. Френк дасть їй гарну рекомендацію.

— От як гарно, «Луїза Кларк дуже добре намащує масло на тости і вправно орудує старим чайником».

— Спасибі за вотум довіри, татку.

— Я просто кажу правду.

Я розуміла реальну причину татового занепокоєння. Вони залежали від моєї зарплатні. Тріна у квітковій крамниці одержувала копійки. Мама не могла працювати, бо мусила піклуватися про дідуся, а дідушева пенсія була мізерна. Тато жив у стані постійної тривоги за свою роботу на меблевій фабриці. Його бос місяцями торочив щось про можливі звільнення. У будинку стиха говорили про заборгованість і жонглювання кредитками. Два роки тому в татів автомобіль утелющився незастрахований водій. Цього було досить для того, щоб та крихка споруда батьківських фінансів нарешті завалилася. Моя скромна зарплата була основними грошима на ведення домашнього господарства, її вистачало, щоб наша родина якось перебувалася.

— Не забігаймо вперед. Узавтра Лу може вирушити в службу зайнятості й переглянути пропозиції. У неї доволі грошей, щоб протриматись якийсь час. — Вони говорили, наче мене там не було. — І вона розумна. Ти розумна, еге ж, люба? Можливо, добре було б піти на друкарські курси. Знайти роботу в офісі.

Я сиділа там, а мої батьки обговорювали, яка ще робота могла б мені підійти при моїй обмеженій кваліфікації.

Працівниця на фабриці, швачка, працівниця в кав'ярні. Уперше того дня мені хотілося плакати. Томас дивився на мене великими круглими очима й мовчки простягнув мені половинку звогцілого печива.

— Спасибі, Томмі, — проказала я самими губами і з'їла його.

Він був на доріжці, як я й думала. З понеділка по четвер, точний, як розклад потягів, Патрік або вправлявся в тренажерній залі, або бігав колами по освітленій доріжці стадіону. Я спустилася по сходах, кулячись від холоду, і повільно вийшла на трасу, а коли він наблизився, помахала рукою, щоб Патрік упізнав мене.

— Біжімо зі мною, — засапався Патрік. Його подих виходив блідими хмарками. — Ще чотири кола до фінішу.

Якусь мить повагавшись, я кинулася бігти разом із ним. Це був єдиний спосіб поговорити з Патріком. На мені були рожеві кросівки з бірюзовими шнурками, єдине взуття, у якому я могла бігати.

Я провела день удома, намагаючись бути корисною. По якімсь часі почала крутитися в мамі під ногами. Мама й дідусь мали власні щоденні справи, і я їм заважала. Тато спав, бо ж цього місяця він працював у нічну зміну, і його не можна було тривожити. Прибравши у своїй кімнаті, я дивилася телевизор з притишеним звуком, і коли вряди-годи згадувала, чому я вдень удома, то відчувала в грудях справжній біль.

— Не чекав тебе.

— Я вже не можу сидіти вдома. Подумала, може, ми б укупці щось придумали, га?

Він скося глянув на мене. Піт тонкою плівкою вкривав його обличчя.

— Що раніше, серце, ти знайдеш іншу роботу, то краще.

— Відтоді як втратила попередню, не минуло й доби. Можна хоч трохи побути нещасною та пасивною? Хоча б сьогодні?

— Ти повинна дивитись на це позитивно. Знала-бо, що не залишатимешся там довіку. Ти маєш рухатися вгору, вперед.

Два роки тому в Стортфолді Патріка обрали «молодим підприємцем року», і він і досі не оговтався від такої честі. З того часу в нього з'явився бізнес-партнер, Рудий Піт, з яким вони пропонували персональні тренування клієнтам у радіусі сорока миль і здавали в оренду два фурґони, що їх придбали на виплат. У його офісі була біла дошка, на якій він любив малювати товстими чорними маркерами прогнозований оборот. По кілька разів переправляв він цифри, допоки ті повністю не задовольняли його вимог. Я не була певна, що вони хоч трохи тримаються реального життя.

— Звільнення, Лу, може змінити життя людини. — Він подивився на годинник, визначаючи час проходження кола. — До чого ти хочеш братися? Ти могла б пере-кваліфікуватись. Я впевнений, що таким, як ти, можуть виділити стипендію.

— Таким, як я?

— Людям, які шукають нові можливості. Ким ти хочеш бути? Ти могла б бути косметологом. Ти вродлива. — Біжучи, він підштовхнув мене, мовляв, будь удячна за комплімент.

— Ти ж знаєш секрети моєї вроди. Мило, вода й мішок на голову.

Патрік почав дратуватись. А я почала відставати. Ненавиджу біг. А Патріка — за те, що не збавляв темпу.

— Слухай... продавчиня, секретарка, агент із продажу нерухомості. Не знаю... має бути щось, що ти хочеш робити.

Але цього не було. Я любила свою роботу в кав'ярні. Мені подобалося знати все, що можна було знати про «Булочку з маслом», і слухати про життя людей, які заходили туди. Там я почувалася комфортно.

— Слухай, любко, не нудься. Ти маєш зарадитися з цим. Усі найкращі підприємці прокладали собі дорогу від самого низу. І Джеффрі Арчер, і так само Річард Бренсон. — Він поплескав мене по руці, натякаючи, щоб я наддала бігу.

— Сумніваюся, що Джеффрі Арчера колись звільняли із піджарювання булочок до чаю. — Я задихалась. І на мені був не той бюстгальтер. Я сповільнила біг, опустила руки на коліна.

Він повернувся й став задкувати.

— Але якби той... — розітнув нерухоме холодне повітря Патріків голос. — Я жартую. Подумай над цим, а тоді вдягай ділового костюма та прямуй у службу зайнятості. Або я навчу тебе працювати зі мною, якщо хочеш.

Знаєш-бо — справа вигідна. І не турбуйся про відпустку. Я заплачу́.

Я всміхнулася йому.

Він послав мені повітряний поцілунок, і його голос розійшовся луною по порожньому стадіону:

— Повернеш, коли знімешся на ноги.

Я вперше звернулася по допомогу з безробіття. Відвідала сорокап'ятихвилинну співбесіду віч-на-віч та групову співбесіду, де сиділа в гурті близько двадцяти різношерстих чоловіків і жінок, половина з яких здавалась такою самою злегка приголомшеною, як і я, а другу половину складали байдужі, незацікавлені обличчя людей, що навідувались сюди вже багато разів. Я була, як казав тато, «у цивільному одязі».

У результаті цих зусиль я недовго заміщала на птахофабриці відсутнього працівника в нічну зміну (мені потім тижнями страховиддя снилися) і два дні провела на семінарі для домашніх консультантів з використання електроенергії. Досить швидко я збагнула, що, по суті, мене навчають одурманювати старих, щоб вони змінювали постачальників енергії, і сказала Саїдові, моєму особистому «консультанту», що цього не робитиму. Він наполягав, щоб я не кидала, тому я перелічила йому деякі з методів, які мені радили використовувати, і тоді він прикинув, запропонувавши нам (він завжди казав «ми», хоча було досить очевидно, що один з нас *мав* роботу) спробувати щось іще.

Я пропрацювала два тижні в ресторані швидкого харчування. Робочі години мені підходили, я навіть справлялася

з тим, що в мене електризувалося волосся від їхньої уніформи, але триматися сценарію «відповідної реакції» з його «Чим я можу вам допомогти?» й «Додати до цього велику порцію фрі?» — це не про мене. Мене звільнили після того, як одна з дівчат, які працювали на пончиках, заскочила мене, коли я обговорювала різні переваги безкоштовних іграшок з чотирирічною дівчинкою. Що я можу сказати? Та чотирирічна була розумниця. Я також вважала Сплячих красунь надто недалекими.

Тепер я сиділа на моїй четвертій співбесіді. Саїд шукав на сенсорному екрані «можливості» дальшого працевлаштування. Навіть він, з його зухвало-веселою манерою поводження людини, яка пропихала на роботу геть безперспективних кандидатів, здавалося, трохи від мене втомився.

— Гм... Ви коли-небудь замислювались про індустрію розваг?

— Невже коміки потрібні?

— Та ні. Ось є вакансія танцівниці на пілоні. Навіть декілька.

Я звела брову.

— Будь ласка, скажіть, що ви жартуєте.

— Це тридцять годин на тиждень на основі самозайнятості. Думаю, там гарні чайові.

— Будь ласка, повторіть: ви шойно порадили мені роботу, в яку входить розгулювання перед незнайомими людьми в спідній білизні?

— Ви сказали, що добре розумієтеся з людьми. І, здається, вам до сподоби... сценічний одяг. — Він подивив-

ся на мої зелені блискучі колготки. Я думала, що вони піднімуть мені настрій. За сніданком Томас наспівував мені мелодію з «Русалоньки».

Саїд щось набрав на клавіатурі.

— А як щодо «диспетчера телефонної лінії для дорослих»?

Я витріщилась на нього.

Він знизав плечима.

— Ви говорили, що любите спілкуватися з людьми.

— Ні. Жодних напівоголених барменок, масажисток чи операторок веб-камер. Слухайте, Саїде, має ж бути якась робота, від якої в мого тата не станеться серцевого нападу.

Здавалось, я загнала його в глухий кут.

— Окрім роздрібної торгівлі з гнучким графіком, нічого не залишилось.

— А розкладання товару в нічні години? — Я була тут достатньо разів, щоб говорити їхньою мовою.

— Там ціла черга. Як звичайно, на це йдуть батьки, які мають дітей-школярів, — сказав він, наче вибачаючись, і знову став вивчати екран. — Так от, лишилися в нас самі доглядальниці.

— Гузна старим витирати.

— Боюсь, Луїзо, для чогось іншого у вас немає кваліфікації. Якщо хочете перекваліфікуватися, радо скерую вас у правильному напрямку. В Освітньому осередку для дорослих є багато курсів.

— Це ми вже проходили, Саїде. Якщо я це зроблю, втрачу допомогу з безробіття, так?

— Так, ви ж не шукатимете роботу.

Отак ми мовчечки там сиділи. Я дивилась на двері, де стояли два дужі охоронці. Мені стало цікаво, чи знайшли вони цю роботу через службу зайнятості.

— Я не дуже ладнаю зі старими, Саїде. З нами живе дідусь після інсульту, то я й з ним не справляюся.

— О, то ви маєте невеликий досвід.

— Не зовсім. Моя мама доглядає його.

— Може, вашій мамі підійде робота?

— Смішно.

— Я не жартую.

— А я залишусь доглядати свого дідуся? Ні, дякую. Й окреме «дякую» від нього... Скажіть, а роботи в кав'ярні у вас немає?

— Не думаю, Луїзо, що в нас лишилось доволі кав'ярень, які візьмуть вас на роботу. Можна спробувати «Кентакі фрайд чикен». Може, там вам буде краще.

— Тому що продавати обсмажені в тісті шматочки курки з картоплею фрі вигідніше, ніж просто обсмажені шматочки курки? Не думаю.

— Ну, може, тоді пошукаємо щось в іншому місті?

— З нашого міста й до нас ходять лише чотири автобуси. Ви це знаєте. Ви радили вияснити про туристичний автобус. Я зателефонувала на станцію: він ходить тільки до п'ятої вечора. Крім того, він удвічі дорожчий за звичайний.

Саїд відкинувся на спинку крісла.

— На цей момент, Луїзо, я мушу наголосити, що як здоровій та працездатній людині, для того щоб і далі діставати допомогу, вам потрібно...

— Показати, що я намагаюся знайти роботу, знаю.

Як пояснити цьому чоловікові, як сильно я хотіла працювати? Чи мав він бодай найменше уявлення про те, як я сумувала за старою роботою? Безробіття було просто поняттям, про це монотонно згадували в новинах, у яких ішлося за корабельні чи автозаводи. Я ніколи не замислювалася, що можна сумувати за роботою, як за втраченою частиною тіла, постійно, мимовільно. Я не думала, що, окрім очевидних побоювань щодо грошей і майбутнього, втрата роботи змусить мене почуватися непридатною та трохи непотрібною. Що вставати вранці буде важче, ніж коли мене раптово приводив до тями будильник. Що я можу сумувати за людьми, з якими працювала, байдуже скільки спільного було в мене з ними. Або навіть що я почну шукати знайомі обличчя, йдучи головною вулицею. От коли я вперше побачила, як пані Кульбабка так само, як і я, без мети блукала з непритомним поглядом повз крамниці, то насилу стрималась, щоб не підійти, не обійняти її.

Саїдів голос урвав мою задуму:

— Ага. Оце може спрацювати.

Я спробувала заглянути на екран.

— Щойно надійшло. Цієї самої миті. Вакансія доглядальниці.

— Я ж сказала, що не розуміюся з...

— Це не старі люди. Це... приватне оголошення. Допомога потрібна в чиемусь будинку, менш як за дві милі від вас. Догляд та компанія для інваліда. Ви вмієте кермувати машиною?

— Так. Але мені не треба буде витирати?..

— Наскільки я можу розуміти, зад витирати не потрібно. — Саїд іще раз глянув на екран. — Він... паралізований. Потрібна людина на денні години, щоб годувати й допомагати. Часто в такій роботі треба допомогти кудись вийти або бути помічним у повсякденних речах, яких вони не можуть зробити самі... О! Добрі гроші. Набагато більші за мінімальну платню.

— Мабуть, тому що сюди включено витирання гузна.

— Я телефоную їм, щоб це з'ясувати. І якщо зад витирати не потрібно, ви підете на співбесіду?

Він запитав, але ми обоє знали відповідь. Я зітхнула й, забравши свою сумку, пішла додому.

— Ісусе Христе, — сказав мій батько. — Лишень уяви. Хіба тому нещасному не досить кари інвалідним візком, щоб за компаньйонку дістати ще й нашу Лу?

— Бернарде! — гримнула мама.

Позаду мене дідусь сміявся в чашку чаю.

Я не твердолоба. Думаю, саме час прояснити це. Знаєте, важко не відчувати нестачу олії в голові, коли ростеш поруч із молодшою сестрою, яка не просто перейшла у твій клас, а й перевелась пізніше у клас наступний.

Усе, що потребувало розумових зусиль, Катріна робила першою, незважаючи на те що була на вісімнадцять місяців молодша за мене. Усі книжки, які я читала, вона прочитала першою, усі факти, про які я згадувала за обіднім столом, вона вже знала. Вона єдина відома мені людина, яка насправді любить іспити. Іноді я думаю, що вдягаюся так, тому що єдине, чого не може зробити Тріна, — вдало підібрати одяг. Вона належить до тих дівчат, які надають перевагу светрам та джинсам. На її думку, причепуритися — це заздалёгоди попросувати джинси.

Батько називає мене «кадр», бо я, як ведеться, говорю те, що перше спаде мені на думку. Він каже, що я точнісінька копія тітки Лілі, якої я зроду не бачила. Трохи дивно, коли тебе постійно порівнюють із тим, із ким ти ніколи не зустрічалася. Я спускаюся сходами у фіолетових черевиках, а тато киває мамі: «Пам'ятаєш фіолетові чоботи тітки Лілі?» Мама пирскає і починає сміятись, немов з якогось секретного жарту. Моя мама називає мене оригіналкою — це такий собі ввічливий спосіб натякнути, що моя манера одягатися їй не зовсім зрозуміла.

Утім, окрім короткого підліткового періоду, я ніколи не хотіла бути схожою на Тріну чи інших дівчат у школі. До чотирнадцяти я надавала перевагу хлопчачому одягу, а тепер намагаюсь одягатися на догоду собі залежно від мого настрою конкретного дня. Навіщо мені банальний вигляд? Я невисока, чорнява і, як вважає тато, маю «обличчя ельфа» (не за «ельфійську вроду» йдеться). Я не сіренька мишка, але навряд чи хтось колись назве мене красунею. Мені бракує витонченості. Патрік називає мене розкішною, коли хоче затягнути в ліжко, проте він досить відвертий у цьому — ми ж знаємо одне одного майже сім років.

Мені вже двадцять шість, а я й досі не знаю, хто я. І взагалі про це не задумувалася, допоки не втратила роботу. Можливо, я вискочила б заміж за Патріка, народила кількох дітей і жила б за кілька вулиць від того місця, де постійно мешкаю. Окрім екзотичного смаку в одязі й того, що мій зріст нижчий від середнього, я мало чим відрізняюся від будь-кого, хто проходить повз вас вулицею. Думаю, ви не глянете на мене вдруге. Звичайна дівчина, що провадить звичайнісіньке життя. І насправді це мене цілком влаштовує.

— Ти маєш одягти костюм на співбесіду, — наполягла мама. — Тепер усі вдягаються надто повсякденно.

— Авжеж, слід неодмінно носити костюм у тонесеньку смужку, щоб годувати з ложечки якогось стариганя.

— Не блазнюй.

— Я не можу дозволити собі купити костюм. Ану ж як не дістану цю роботу?

Про автора

Джоджо Мойєс народилася 1969 року й виросла в Лондоні. Журналістка та письменниця, вона працювала в газеті «Індепенденс» до 2001-го. Нині живе в Східній Англії з чоловіком і трьома дітьми. Джоджо Мойєс є авторкою дев'яти романів, два з яких — «Останній лист від твого коханого» (2010) та «Заморські фрукти» (2003) — здобули премію Асоціації романтичних романістів.

Більше про автора ви можете дізнатися на сайтах:

www.jojomoyes.com

www.twitter.com/jojomoyes

Літературно-художнє видання

МОЙЄС Джоджо
До зустрічі з тобою
Роман

Головний редактор *С. І. Мозгова*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *Д. І. Заєць*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректори *В. Т. Мурашко, В. М. Немашкало, А. В. Альошичева*

Підписано до друку 26.10.2021. Формат 75x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Literaturna». Ум. друк. арк. 24,75. Наклад 2000 пр. Зам. №

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

- за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88
  - на сайті Клубу: bookclub.ua
  - у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом
- Надсилається безоплатний каталог**

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

Мойес Дж.

М74 До зустрічі з тобою : роман / Джоджо Мойес ; пер. з англ.
Н. Хаєцької. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного
Дозвілля», 2022. — 528 с.

ISBN 978-617-12-9299-4

ISBN 978-0-718-15783-8 (англ.)

«Підштовхуй себе. Не засиджуйся». Саме цього паралізований Вілл учить Луїзу, свою молоду доглядальницю. Вона мешкає з батьками, знає напевне, скільки кроків від зупинки до її будинку, але навіть не уявляє, як воно — жити на повну. А він, після жахливої аварії прикутий до інвалідного візка, цілком утратив сенс життя, сховавши всі почуття під маскою збайдужілого циніка... Такими вони були до зустрічі одне з одним. Але головне — якими стали! *«Живи на повну. Просто живи».*

УДК 821.111